

Florentin Smarandache – văr cu Magellan și Columb

Janet Nică

Volumul „Legi de compoziție internă”,
Edition El Kitab, Fés, Maroc, 1982, 131p, de
Florentin Smarandache propune un nou poet și o
nouă poezie.

Unul care dă cu paru-n doxă!

Florentin Smarandache este, până la ultima
nervură a ființei sale, un paradoxist. Adică unul
care dă cu parul în doxă. Autorul este, cu bună
știință, cam tralala și trilili. Tralalatră în trililiniște
de se aude peste mări și țări. Dând acatiste lui
Heraclit, scrie o poezie flexibilă. Ceea ce la
Heraclit curge, la Florentin Smarandache decurge.
Până la domnia sa poezia era mononucleică și
circulară. De la domnia sa încoace, poezia este
binucleică și elipsoidală, fiind bine centrată pe
două centre. Printr-o fulgerare magnetică,
paradoxul logodește cele două aripi contradictorii
ale lumii, devenind apt pentru un binecuvântat
material de zbor. Poezia capătă echilibru, samarul
paradoxului cumpănind bine cei doi desagi ai
adevărului. Poezia lui Florentin Smarandache nu
are subiect. Subiectul poeziei sale este predicatul.
Definiția tăioasă a dicționarului devine ciucure
enciclopedic, vaca abstracțiunii își lasă ugerul spre
gura concretului.

„Procedeul – singurul erou al artei”

Florentin Smarandache nu face artă cu tendință, nici artă pentru artă, nici artă pură, ci artă pură cu tendință. În poezia sa, libertatea, ieșită din minți, joacă tontoroii în bățatură. Reversul este frate de sânge cu aversul și văr bun cu versul. Caracterele limbii române fac spectacol la fiecare pas și cer popas. Se operează permanent, cu program, la depășirea metaforei pleoștite, prin paradoxul ingenios cultivat. Dezinvoltura bachelardiană, face, de ce nu?, show.

Școala formalistă rusă, atât de lăudată de René Wellek și Austin Warren, începută pe la 1918 și absolvită cu brio de Eihenbaum, Brik, Tomașevski, Jirmunski, Bernstein, Iakubinski, Șklovski, Jakobson, Tânianov, Vinogradov, Propp, nu putea avea un urmaș mai demn decât Florentin Smarandache. Acolo și atunci opera literară era construcție, joc, gratuitate, formă, procedeu. „Procedeul este singurul erou al artei,” spunea Jirmunski.

Volumul „Legi de compoziție internă” dezvăluie un personaj complex cu multe poteci interioare care duc spre Roma și aroma poeziei.

Cine este Florentin Smarandache?

Florentin Smarandache moare și renaște din poezie. Îi place să scrie mult, dar scrie puțin. Ca

poet, se ține de cuvânt. Strunește versurile ca pe caii albi. Scrie o poezie tare, de cinci stele. Caută versul fără diaree de cuvinte. Ține mult la metafore dar, la domnia sa, metaforele nu țin. Scrie versuri căpoase. Face artă la mare știință și știință la mare artă. Scrie cuvinte nepotrivite potrivite. Vinde la negru un pardesiu alb. Merge înainte cu spatele. Compune versuri în centimetru antic. În general, studiază în particular. Pune la punct propozițiile fără punct. Scrie poeme în nici un vers din lumea celor care nu cuvântă. Nu este așa că așa este?

Ce crede Florentin Smarandache?

Florentin Smarandache crede ceea ce poate că nici nu-ți vine să crezi c-ai putea crede! Astfel, el crede că: versul este drumul cel mai scurt dintre două puncte; o personalitate trăiește cu adevărat numai după moarte; poezia, ca reacție, se simte, nu se înțelege, iar ca să fie perfectă, trebuie să aibă gunoaie; diferența unește; viața e mortală; pacea e cuvânt spus nespus de mult; vrea să descopere America în România; regula de trei compusă e simplă; omul există mai mult ca interiorizare a exteriorității sale și e conștient de inconștientă ca de continua discontinuitate a gândirii; nu mai merge să stai; trebuie să mergi; ideile lasă umbră dacă sunt puse în lumină; cuvintele banale, tocite, trebuie primenite. Parcă se aude ceea ce scrie

Șklovski pe la 1921: „Zimții se tocesc, se netezesc, nu se mai prind unii de alții. Și axul se oprește, mașina încetează pentru că mașina, ca << opoziție >> a dispărut.” Dar la Florentin Smarandache poezia are zimți viguroși, de oțel inoxidabil. Mașina merge. Și starea poeziei merge.

Ce vede Florentin Smarandache?

Florentin Smarandache vede ceea ce poate că zărim și noi, dar fără să vedem ceva în asta. Astfel, el vede că: țărani vând la piață roșii verzi; nisipul face plajă; noaptea se deplasează zilnic spre noi; frunzele atârtnate pe ram luptă pentru neatârtnare; un elev de clasa a doua călătorește într-un vagon de clasa întâi; persoanele de sex opus circulă în sens invers în tramvaie; jos, valurile sunt la înălțime; ploaia în curte lasă totul baltă; irealul este realitate.

Se vede de departe și de aproape că simplitatea poeziei lui Florentin Smarandache este complexă. Poezia l-a lovit, încă de mic, cu cobilița la tâmplă și de atunci e conștient în neștire de ceea ce face.

Se spune că olteanul, când își face gard pune o ulucă în picioare, apoi scrie: etc., etc., etc. Se pare că Dumnezeu a însăilat timpul dans la meme maniere. A pus un „azi” apoi a scris: etc., etc., etc. Ochiul poetului oltean descifrează: Ziua de azi se

**repetă absurd/ azi a fost ieri/ azi a fost alaltăieri/
azi va fi mâine, poimâine.”**

**Derutat și limpezitor, paralel cu el însuși și
perpendicular pe paralelă, Florentin Smarandache
este mereu același, adică diferit.**

**Forte ca un vaccin anti-viperin, mustul limbii
române, băut din ulcica domniei sale, te zviduie de
vipera disperării, de încredere în aproapele și
credință în departele.**

**Exagerând moderat, Florentin Smarandache
poartă în sânge virusul lui Magellan și-al lui
Columb. Parafrazând un vers din acest volum, i-aș
spune autorului într-o omnimie fecundă și
răscolitoare: „Măi, insule, menirea ta pe acest
pământ este să descoperi noi insule!”**